

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Ο ΒΟΥΒΟΣ

Τονε θυμούμαι τὸ δύστυχο. Λιγνό, ἀψηλὸ, καὶ νόστιμο παλλικάρι. Εἶτανε γεννημένος βουβός. Πάει νὰ πῆ, εἶταν καὶ κουφός. Σὰ νὰ μὴν τούφταναν αὐτὲς οἱ στερήσεις εἶχε μείνει κι ὄρφανός ἀπὸ πέντε χρονῶ. Μιά γειτόνισσα τὸν πῆρε καὶ τὸν ἀνάθρεψε. Δηλαδή τὸν ἔμαθε νὰ κουβαλῆ νερό, νὰ βουνίζη, καὶ νὰ κουνῆ τὸ μωρό, σὰ δὲν εἶχε ἄλλη δουλειά.

Μαζὶ μ' αὐτὸ τὸ μωρὸ μεγάλωσε κι ὁ Βουβός· καὶ τὸ μωρὸ σὰ μεγάλωσε, φοροῦσε κοντούτσικα ρουσανάκια. Εἶταν κορίτσι τὸ μωρὸ ποῦ κουνούσε ὁ Βουβός.

Σὰν ἀδέρφια κατάντησαν. Καὶ σὰν ἀδέρφια μεγάλωναν. Ἡ μικρούλα εἶταν ἡ μόνη ποῦ δὲν τὸν πείραζε. Ὡς κ' ἡ μάνα τὸν περιγελοῦσε, μ' ὄλη της τὴν καλὴ καρδιά. Στὰ χωριά τὸ περιγελοῖο νὰ λείψη δὲ γίνεται. Σκάνουν καὶ πηγαίνουνε στὸ καλὸ, ἂν δὲν περιγελάσουν ἓνα βουβό. Καὶ στὴν ἀνάγκη, ἄς μὴν εἶναι καὶ βουβός.

Τονε θυμούμαι ὡς δεκαπέντε χρονῶν, καὶ τὴ μικρούλα ὡς δέκα. Τοὺς θυμούμαι σὰν πήγαιναν τὸ βράδυ στὴ βρύση μαζὶ. Κάποιος τούφριγχε τοῦ βουβοῦ ἓνα πετραδάκι, ἢ καὶ πεπονόφλοδο. Δὲν τὸ λησμονῶ τὸ πρόσωπό του τὸ πικραμένο καὶ τὸ λυπητερό, καθὼς γύριζε κ' ἔβλεπε τὴ μικρὴ, σὰ νὰ τῆς ἔλεγε. «Βλέπεις, τί θὰ πῆ νὰ εἶσαι βουβός;» Ἡ μικρὴ τότες κοίταζε γύρω, μὲ μάτια ποῦ τινάζανε σπίθες. Ἄλλοι στον ἂν τὸν ἔπαιρνε τὸ μάτι της τὸ θεομαίχτη ποῦ πέταξε τὸ πετραδάκι ἢ τὸ φλοῦδο ἀπάνω στὸ σύντροφό της.

Τονε θυμούμαι καὶ στὸ πανηγύρι τὸ δύστυχο τὸ βουβό. Εἶτανε μεγαλύτερος τώρα. Σωστό παλλικάρι. Πάλι μὲ τὴν κόρη καὶ μὲ τὴ μάνα της τὴ γριά. Σωστὴ κοπέλλα κ' ἡ κόρη τώρα. Ὅχι πολὺ ὁμορφη, μὰ νόστιμη, νόστιμη κι ἀφράτη σὰ μῆλο μαγιατίτικο. Τὴ θυμούμαι σὰ χόρευε μαζὶ μὲ τίς ἄλλες γειτόνισσες. Ὁ Βουβός, — ὄλη του ἡ ἀκοὴ κι ὄλη του ἡ μιλιὰ εἶτανε μαζεμένη στὰ ζωηρὰ μάτια του, καὶ στὰ πρόσχαρα χεῖλη του. Δὲ χόρταινε νὰ τὴν καμαρώνη, καὶ νὰ τῆς δίνη θάρρος μὲ τὰ χαιδευτικά του γενεψίματα. Δὸς του καὶ χόρευε ἢ κοπέλλα, δὸς του καὶ λαφροπηδοῦσε ὁ ἀνοιχτόκαρδος ὁ Βουβός.

Ἄχ, τονε θυμούμαι καὶ τὴ στερινὴ φορὰ ποῦ τὸν εἶδα! Περπατοῦσα μὴ βραδυὰ μοναχός μου στὴν ἀκρογιαλιά. Πῆγα ὡς τὸν ἀβθό, στάθηκα σ' ἓνα βράχο, καὶ κοίταξα τὰ ἤσυχά καὶ βαθιὰ νερά. Στὸ πλάγι μου εἶτανε μίαν ἄλλη πέτρα, πιὸ μέσα κατὰ τὴ θάλασσα. Καὶ δίπλα στὴν πέτρα, ἀπὸ τὸ δικό μου τὸ μέρος, ἔπλεε κάτι, ποῦ δὲν ἄργισα νὰ καταλάβω τί εἶταν. Ἐπλεε ἤσυχά καὶ βαριά, καὶ κάθε λίγο τὸ χτυποῦσε κ' ἓνα κῦμα στὴν πέτρα. Πάγω κοντήτερα, δὲν εἶχα λάθος. Εἶταν ἄνθρωπος, κ' εἶταν ὁ δύστυχος ὁ Βουβός!

Ἰσα ἴσα ὅ τι στεφανώθηκε ἡ μικρούλα!

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΞΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΛΟΤΙ

Τὸ ἀληθὲς ὄνομα τοῦ Πέτρου Λοτί εἶνε Γιουλιανὸς Βιῶ. Ὡς γνωστόν, ὁ διάσημος συγγραφεὺς, τὸν ὁποῖον ὁ συνάδελφος αὐτοῦ Μωπασσάν ἐν Ἐκθέσει περὶ τῆς γαλλικῆς μυθιστοριογραφίας κατὰ τὸν 19 αἰῶνα ἀπεκάλεσε «πρῶτον τῶν ἐν πεζῷ λόγῳ ἰδιοφαντάστων ποιητῶν», (prince des poètes fantaisistes en prose), εἶνε ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ. Γεννηθεὶς ἐν Ροχεφόρ τὸ 1850, εἰσήλθε δεκαεπτὰ ἐτῶν, τὸ 1867, εἰς τὴν Ναυτικὴν Σχολὴν, καὶ μετὰ δύο ἔτη ὡς δόκιμος ἐπεχείρησε τὸν πρῶτον αὐτοῦ πλοῦν καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Βραζιλίαν ἢ φύσις τῶν τροπικῶν ἐπλήξε κατὰ πρῶτον ἰσχυρῶς τὴν φαντασίαν τοῦ μέλλοντος συγγραφέως. Ἐπελθόντος τοῦ γαλλογερμανικοῦ πολέμου, ὑπηρετήσεν ἐπὶ καταδρομικοῦ τινος, περιπλέοντος ἐν τῇ Βαλτικῇ· περατωθέντος δ' αὐτοῦ, ἐταξίδευσεν εἰς τὸν Εἰρηνικὸν ὠκεανόν, εἶδε τὸ Ταϊτί, καὶ ἐκεῖ ἐνεπνεύσθη τὸ μυθιστόρημά του «Ὁ γάμος τοῦ Λοτί», ὃπερ ἐδημοσίευσεν μετὰ ἔτη.

Μετὰ διετῆ ἀπουσίαν ἐπέστρεψεν εἰς Γαλλίαν, ὑπηρετήσεν ἐν τῷ στόλῳ τῆς Μεσογείου, μεθ' ὃ ἡ ναυτικὴ ὑπηρεσία τὸν ἔφερεν εἰς τὴν Σενεγάλην, τόπος εἰς ὃν ὀφείλεται τὸ ἄλλο ἔργον του τὸ φέρων τίτλον «Μυθιστόρημα τοῦ Σπαχῆ». Ἀλλὰ πρό πάντων κατέθελε τὸ πνεῦμά του ἡ θεὰ τῆς Ἀνατολῆς· ὠνειροπόλησε νὰ ζῆσῃ ὡς Ἀνατολίτης· τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του ἐν Κωνσταντινουπόλει διήρχετο ἐνδεδυμένος καὶ διατιμώμενος ὡς Τούρκος. Τὸ 1880 παρέστη εἰς τὴν ναυτικὴν ἐπίδειξιν τοῦ Δουλσίνου, καὶ μετὰ ἔτος, ὑπηρετῶν ἐν τῷ στόλῳ τῷ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἐνδόξου ναυάρχου Κουρμπέ, ἀπῆλθεν εἰς Τογκίνον. Ὅτε ἀπέθανεν ὁ Κουρμπέ, ὁ Λοτί εὕρισκόμενος ἐν Μάκουγα, ἔγραψεν ἔξοχον ἄρθρον, ἐξαίρων τὰς ἀρετὰς τοῦ δοξασαντος τὴν Γαλλικὴν σημαίαν ναυάρχου. Ἐπελθούσης τῆς εἰρήνης μετὰ τῆς Σινικῆς, ὁ Λοτί ἐπὶ τοῦ πλοίου ὁ «Θοριαμβευτής» ἐπεσκέφθη τὴν Ἰαπωνίαν. Τὸ 1890 ἔμαθε τὴν ἐκλογὴν του ὡς μέλους τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας ἐν Ἀλγερίῳ, ὑπηρετῶν ἐπὶ τῆς ναυαρχίδος «Τρομερός».

Τὸ ναυτικὸν στάδιον τοῦ Λουδοβίκου Β' ἐπι-
σκιάζει ἡ δόξα τοῦ Πέτρου Λοτί. Τὰ ἔργα τοῦ Λοτί
δὲν εἶνε κυρίως ἢ ἐντυπώσεις ἐκ τῶν τόπων τοὺς
ὁποίους εἶδε, περιγραφαὶ τῶν μακρυνῶν καὶ φωτει-
νῶν χωρῶν τὰς ὁποίας ἐγνώρισεν, ὑπομνήσεις τῶν
ἀλλοκότων πλασμάτων μὲ τὰ ὁποία ἐκεῖ πέραν
συνεδέθη. Τὰ ἔργα του, εἰς τὰ ὁποία πάντοτε ὁ
συγγραφεὺς ἐμφανίζεται πρωταγωνιστῶν, μόλις δύ-
νανται νὰ κληθῶσι μυθιστορήματα, εἶνε δὲ μᾶλλον
ποιητικὰ ἀπομνημονεύματα συντεθειμένα ἀφροντί-
στος διὰ λαμπρότητος χρωμάτων ἐκθαμβούσης καὶ
συγκινούσης μέχρι δακρῶν ἀπλότητος. Τινὲς θεω-
ροῦσιν ὡς τὰ ὠραιότερα ἔργα τοῦ Λοτί, τὸν «Ἀδελ-
φὸν Ὑβ», δημοσιευθέντα τὸ 1885, οὗτινος ἡ σκηνὴ
ὑπόκειται ἐν Βρετάνη, καὶ τὸν «Ἰσλανδὸν Ἀλιέα»,
ὅστις κυρίως ἀνομολογεῖται ὡς τὸ ἀριστοῦργημα
τοῦ ποιητοῦ. Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τε-
λευταίου τῶν ἔργων του, πανταχοῦ διαφαίνεται ἡ
ἀριστοτεχνικὴ δύναμις τοῦ Λοτί πρὸς γραφικὴν
μᾶλλον ἀναπαράστασιν τοῦ ἐξωτερικοῦ διακόσμου
τῆς φύσεως ἢ πρὸς ψυχολογικὴν ἀνάλυσιν τῶν ἐν
τῷ διακόσμῳ τούτῳ δρώντων πλασμάτων, τῶν
ὁποίων ἄλλως τε ἡ ψυχὴ διατελεῖ ἐν ἀγρίᾳ πρω-
τογενεῖ καταστάσει, οὐδὲ παρουσιάζει τι περί-
πλοκον, ἄξιον νὰ τὸ ἀνατάμη ὁ ψυχολόγος. Ἐν
τῷ «Γάμῳ τοῦ Λοτί» ἀπεικονίζεται τὸ Ταίτι, ἡ
μαγικὴ νῆσος μὲ τὸ αἰώνιον ἔαρ τῆς, ἐν τῷ «Μυθι-
στορήματι τοῦ Σπαχῆ» ἡ ἀμμώδης καὶ ξηρὰ καὶ
διακεκαυμένη Σενεγάλη, ἐν τῇ «Ἀζυαδέ» ἡ Θεσσα-
λονικὴ καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις, ἐν τῇ «Κυρία
Χρυσανθέμου» ἡ Ἰαπωνία, ἐν τῷ «Ναύτῃ», τῷ
νεωτάτῳ αὐτοῦ ἔργῳ, αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου. Τὸν
Λοτί ἐμπνέουσιν αἱ ἐξωτικαὶ ζῶναι, αἱ χῶραι τὰς
ὁποίας δὲν κατέκλυσεν ὁ πολιτισμὸς, οἱ ἐν φυσικῇ
καταστάσει εὐρισκόμενοι ἄνθρωποι. Ἡρώιδες του
εἶνε ἡ Ραραοῦ, ἡ Φατουγκαί, ἡ Πασκάλα Ἰθά-
νοβιτς, ἡ Σουλέιμα, ἡ Ἀζυαδέ, ἡ Γῶδ Μέβελ,
πλάσματα ἡμίγρια, ζῶντα ἐλευθέρως ὑπὸ τὰς
ὄψεις τῆς φύσεως, ἄνη τῶν δασῶν. Ἡρώες του
εἶνε ὁ Πεϋράλ, ὁ καλὸς Σπαχῆς, ὁ Ὑβ Κερμαδέκ, ὁ
ναύτης τῆς Βρετάνης, ὁ ἀλιεύς Γιάν, ἀπλοὶ καὶ
ἀπαίδευτοι καὶ κατὰ φύσιν ζῶντες.

Ὁ Λοτί πλουσίαν φαντασίαν δὲν ἔχει· στερεῖται
τῶν δῶρων τῆς εὐρέσεως· τὰ διηγήματά του δὲν
πλέκονται περὶ τινα μῦθον· ἀλλ' ἀκριβῶς ἡ ἀπλό-
της τῆς διασκευῆς των, δεῖγμα τῆς ἐξόχου φιλολο-
γικῆς εὐκρινείας καὶ φιλαληθείας τοῦ συγγραφέως,
παρέχει εἰς ταῦτα θέλγητρον βαθύτατα εἰσδύον· εἰς
τὰς καρδίας. Ὁ Λοτί, κατὰ τὴν κρίσιν ἑνὸς ἐκ
τῶν θαυμαστῶν του, δὲν λαλεῖ ἢ περὶ ὅσων εἶδε,
δὲν περιγράφει ἢ ὅσα ἐγνώρισεν. Ἀλλὰ τὸ παρατη-
ρητικὸν αὐτοῦ εἶνε ἐκτάκτου δυνάμεως. Ὁ ἐγκέ-
φαλος αὐτοῦ εἶνε εἰδὸς τι μυστηριώδους χωνευτη-
ρίου ἐν τῷ ὁποίῳ πάντα τὰ φαινόμενα συμυκνοῦν-
ται, καθορίζονται, ἐξατμίζονται. . . . Μεθ' ὃ ἀπο-
καλύπτεται τὸ ἔργον, πλήρες ὀξυνοουστάτων λεπτο-
μερειῶν περὶ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἐν-
τυπώσεων· πλήρες ἐκ τῶν ἀναμνήσεων τῶν ἀρω-
μάτων, τῶν ἀνταυγείων τῶν χρωμάτων, τῶν ἀπο-
τάτων ἀπηγήσεων σβυνομένων ἀρμονιῶν, καὶ τῶν

ὄνειρωδестέρων ὁνείρων· πάντα ταῦτα συνδέονται
πρὸς ἀβροτάτας ἀναλύσεις βαθέων συναισθημάτων,
πρὸς τρυφερότατα ἀνθρώπινα αἰσθήματα, πρὸς συνε-
χεῖς ρεμβασμούς, καὶ διερμηνεύονται δι' ὕφους ὄλως
ιδιάζοντος.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ Πέτρος Λοτί εἶνε συγγραφεὺς
ἀπὸ κορυφῆς μέχρις ὀνύχων πρωτότυπος. Τὴν πρω-
τοτυπίαν του δὲ ταύτην περιφανῶς ἐξεδήλωσεν ἐν
τῷ λόγῳ τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν εἰσελθὼν εἰς τὴν
Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν· ὁ λόγος οὗτος καὶ κατὰ
τὰς διατυπωθείσας γνώμας καὶ κατὰ τὸν τρόπον
τῆς διατυπώσεως αὐτῶν πολὺ διαφέρει τῶν εἰς
ὁμοίας περιστάσεις ἐξ ἀκαδημαϊκῶν χειλέων ἀκου-
μένων ρητορικῶν συνθέσεων. Ὁ Λοτί συνέθηκε καὶ
τὸν εἰσιτήριον λόγον του κατὰ τὴν ἰδίαν σχεδὸν
αὐτοβιογραφικὴν μέθοδον καθ' ἣν καὶ τὰ ἔργα του,
ὥστε ὁ ὑποδεχθεὶς αὐτὸν ἀκαδημαϊκὸς Μεζιέρ πνευ-
ματωδέστατα παρετήρησεν ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου του·
«Μὲ ἐστερήσατε τῆς μᾶλλον εὐαρέστου φροντίδος·
ἐλαλήσατε περὶ ὑμῶν αὐτῶν ὡς ἐγὼ θὰ ὠμίλου,
ἂν δὲν μ' ἐπρολαμβάνετε.» Ἄλλ' ὁ νέος ἀκαδη-
μαϊκός, μὴ περιορισθεὶς εἰς τὴν καινοτομίαν ταύ-
την, ἐπετέθη καὶ κατὰ τῶν δύο μεγαλωνύμων σχο-
λῶν τῆς συγχρόνου μυθιστοριογραφικῆς παραγωγῆς,
τῆς φυσιοκρατικῆς καὶ τῆς ψυχολογικῆς, ἐπλεξε τὸ
ἐγκώμιον τοῦ αἰωνίου ἰδανικοῦ, καὶ πολλὰς ἄλλας
γνώμας περὶ τέχνης καὶ φιλολογίας ὑπέβαλεν· ἐδή-
λωσεν ὅτι δὲν ἀναγινώσκει βιβλία, καὶ ὅτι δὲν ἐπι-
μελεῖται τῆς οἰκονομίας τῶν ἔργων του· «Ἀκριβῶς
εἶπεῖν, ἐγὼ ποτὲ δὲν συνέθεσα μυθιστόρημα· γράφω
ὅταν τὸ πνεῦμά μου κυριεύῃ κάτι τι, ὅταν τὴν καρ-
δίαν μου πιέζῃ κάποια θλίψις· καὶ πάντοτε εἰς τὰ
βιβλία μου ὑπάρχει εἰς πολὺ μεγάλην δόσιν ἡ ὑπο-
κειμενικότης μου.»

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Γιγαντιαῖος ἐλέφας

Μεταξὺ τῶν θαυμάτων τῆς παγκοσμίου ἐκθέσεως ἐν
Σιγάχῳ συγκαταλέγεται καὶ αἰθουσα χοροῦ γιγαντιαία
μεθ' ἑστιάτοριον ἔχουσα σχῆμα ἐλέφαντος. Ἡ ράχις
τοῦ ἐλέφαντος ἀπέχει 42 μέτρα περίπου ἀπὸ τοῦ ἐδά-
φους, τὸ δὲ μῆκος τοῦ ἐλέφαντος μετὰ τῆς κεφαλῆς
εἶνε 70 μέτρων περίπου. Τῇ βοήθειᾳ ἐσωτερικοῦ μη-
χανισμοῦ περιστρέφει ὁ ἐλέφας οὗτος τὸ κολοσσαῖον
σῶμα του, κινεῖ τὴν οὐρὰν, τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὰ
ὄτα· τὸν κολοσσῶνα ὁμοῦς τῆς παραστάσεως ἀπαρτί-
ζουσιν οἱ φοβεροὶ μυκηθμοὶ του. Ὁ ἐλέφας οὗτος ἔχει
δύο πατώματα· ἐν τῷ κατωτέρῳ εἶνε ἡ αἰθουσα τοῦ
χοροῦ καὶ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ τὸ ἐστιάτοριον. Τὸ ὅλον φω-
τίζεται δι' ἀπλέτου ἡλεκτρικοῦ φωτὸς καὶ ἐκόστισεν
1,250,000 φράγκων.

Ἀνάπτει ὁ κεραυνὸς ζῶντα δένδρα·

Ἐπὶ πολλῶν εἰσέτι ἀμφισβητεῖται· ἐὰν ὁ κεραυνὸς
ἀνάπτει ζῶντα δένδρα. Ὅθεν εἶνε ἀξιολογητέον τὸ ἀκό-
λουθον περιστατικὸν παρατηρηθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Strehle,
καὶ ἀνακοινωθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Tubeuf εἰς τὴν «Ἐπι-
στημονικὴν δασνομικὴν Ἐφημερίδα». Εἰς πεύκην
80 ἐτῶν καὶ 32 μέτρων ὕψους, εἶχεν ὁ κεραυνὸς